

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Н А К А З

“ 30 ” серпня 2019 р. м. Кропивницький № 189а-05

Про введення в дію Положення
«Політика попередження і
боротьби із сексуальними
домаганнями в ЦНТУ»

На підставі рішення Вченої Ради ЦНТУ протокол № 12 від 29 серпня 2019 року.

НАКАЗУЮ:

Ввести в дію Положення «Політика попередження і боротьби із сексуальними домаганнями в ЦНТУ згідно з додатком.

Ректор

М.І. Черновол

ПОЛІТИКА ПОПЕРЕДЖЕННЯ І БОРОТЬБИ ІЗ СЕКСУАЛЬНИМИ ДОМАГАННЯМИ В ЦНТУ

У своїй діяльності ЦНТУ дотримується законодавства України в сфері забезпечення тендерної рівності та протидії дискримінації, зокрема, Конституції України (1996), Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (2005), Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» (2012) та керується цією *Політикою попередження і боротьби із сексуальними домаганнями в ЦНТУ*.

Загальні положення

ЦНТУ засуджує гендерне насильство, у тому числі, сексуальні домагання на робочому місці та в освітньому процесі, та зобов'язується сприяти протидії цьому явищу. З метою попередження сексуальних домагань в ЦНТУ заборонені:

- дискримінаційні висловлювання (які містять образливі, принижуючі твердження щодо осіб на підставі статі, зовнішності, одягу, сексуальної орієнтації тощо);

- утиски (небажана для особи та/або групи осіб поведінка, метою або наслідком якої є приниження їхньої людської гідності за певними ознаками або створення стосовно такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери);

- мова ненависті (висловлювання, що містять образи, погрози чи заклики до насильства щодо певної особи чи груп) на підставі статі.

Політика попередження і боротьби із сексуальними домаганнями в ЦНТУ (далі Політика) застосовується під час працевлаштування, трудових відносин, оплати праці, навчального процесу *ЦНТУ* тощо.

Для цілей даного документу сексуальними домаганнями вважаються дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні/небажані пропозиції та/або зауваження, жарти, повідомлення та листи, демонстрація зображень тощо) або фізично (небажані доторкання та поплескування тощо), що принижують чи ображають особу, яка перебуває у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування. ЦНТУ зобов'язується дотримуватися *Політики попередження і боротьби із сексуальними домаганнями в ЦНТУ* під час трудових відносин та навчального процесу. Адміністрація та Керівництво структурних підрозділів ЦНТУ зобов'язані проводити внутрішні інформаційні та просвітницькі кампанії, спрямовані на підвищення рівня обізнаності трудового колективу та здобувачів вищої освіти

щодо попередження сексуальних домагань.

Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями (далі Комітет) відповідає за поширення інформації про *Політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями в ЦНТУ*, проводить навчання трудового колективу та здобувачів вищої освіти щодо попередження сексуальних домагань, надає інформаційну та консультативну підтримку керівництву структурних підрозділів щодо попередження сексуальних домагань, отримує і розглядає скарги щодо порушення *Політики попередження і боротьби із сексуальними домаганнями в ЦНТУ*.

Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями є постійно діючим комітетом при ректорі ЦНТУ. **Комітет** зобов'язаний у своїй роботі дотримуватись засад поваги до приватного життя та захисту персональних даних.

Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями складається з чотирьох осіб (декан/ка здобувачів вищої освіти, два викладачі/чки ЦНТУ - фахівців/фахівчинь з тендерної тематики з різних кафедр, а також представник/ця Студентської ради). Склад **Комітету** затверджується керівництвом університету ЦНТУ раз на три роки.

Комітет має право подавати пропозиції щодо вдосконалення даної *Політики* та інших внутрішніх положень та процедур щодо *попередження і боротьби із сексуальними домаганнями*.

У ЦНТУ передбачено два шляхи реагування на випадки вчинення сексуальних домагань - формальний та неформальний. У разі можливості, сторони, залучені до даного випадку, заохочуються вирішувати ситуацію, що склалась, неформальних шляхом.

Застосування положень даної *Політики* не виключає можливість застосування норм чинного законодавства щодо захисту особою її прав.

Подання скарги щодо сексуальних домагань

Якщо працівник/здобувач вищої освіти або працівниця/здобувачка вищої освіти ЦНТУ вважають, що щодо них в університеті було порушено *Політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями в ЦНТУ*, він або вона можуть подати скаргу. Також задля дотримання власних прав особа, яка вважає, що щодо неї мають місце сексуальні домагання, заохочується безпосередньо та невідкладно повідомити особу, яка вчиняє відповідні дії, про необхідність їх негайного припинення.

Скарга подається до **Комітету з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями** у письмовій формі (в електронному або паперовому вигляді) і повинна містити опис порушення права особи, зазначення моменту (часу), коли відбулося порушення, факти і можливі докази, що підтверджують скаргу. Скарга

може бути подана протягом *30 днів* із дня вчинення діяння або з дня, коли повинно було стати відомо про його вчинення.

Скарга може бути надіслана на електронну поштову скриньку декана здобувачів вищої освіти або керівника студентського відділу кадрів/відділу кадрів. У зазначених підрозділах, а також офісі психолога-консультанта повинні знаходитись скриньки для подання письмових скарг. Зазначені підрозділи невідкладно (протягом робочого дня) передають отримані скарги **Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями**.

Розгляд скарги щодо сексуальних домагань

Попередні консультації зі скаржником/скаржницею.

Після отримання скарги **Комітетом** та проведених консультації зі скаржником/скаржницею з представниками **Комітету**, скаржник/скаржниця може обрати наступні способи вирішення ситуації щодо сексуального домагання:

1. Неформальна процедура;
2. Формальна процедура;
3. Відмова від необхідності реагування.

1. Неформальна процедура.

Комітет (представник комітету) отримує в письмовій формі від скаржника/скаржниці уточнюючі та додаткові деталі, пов'язані із сексуальним домаганням, зокрема дата, місце, час, особи, залучені до ситуації, свідки тощо.

Протягом *10 робочих днів* **Комітет** зустрічається з особою, на дії якої було подано скаргу, та ознайомлює її зі змістом скарги.

Протягом *тридцяти днів* **Комітет** проводить зустрічі зі скаржником/скаржницею, відповідачем/відповідачкою, свідками та іншими особами, які можуть надати необхідну інформацію. Строк розгляду може бути продовжено не більше ніж на *60 днів*, з прийняттям відповідного рішення комітету. У разі необхідності Комітет може запитувати додаткову інформацію, а також звертатися за консультацією та/або інформацією до працівників ЦНТУ, які є незацікавленими особами у ситуації, що розглядається. Комітет вивчає скаргу, надає консультації обом сторонам, пропонує способи вирішення ситуації, що виникла у зв'язку з сексуальними домаганнями (які не передбачають прийняття адміністративних/дисциплінарних рішень керівництва університету/структурного підрозділу).

У разі досягнення спільного рішення, воно оформляється в письмовій формі та підписується скаржником/скаржницею, відповідачем/відповідачкою.

Примірник такого спільного рішення повинен зберігатися в Комітеті протягом п'яти років.

2. Формальна процедура.

Формальний шлях реагування на сексуальні домагання здійснюється в разі:

- якщо скаржником/скаржницею обрано формальну процедуру;
- відмови відповідача/відповідачки від неформальної процедури;
- якщо шляхом неформальної процедури не було досягнуто спільного рішення;
- якщо сексуальні домагання здійснювалися щодо неповнолітньої особи;
- якщо скарга була подана безпідставно.

Комітет в межах формальної процедури після отримання скарги обов'язково інформує керівництво університету. Протягом *10 робочих днів* проводиться засідання Комітету на якому вирішується чи скарга дійсно стосується сексуальних домагань і чи її розгляд належить до компетенції **Комітету**.

Протягом тридцяти днів **Комітет** від дня отримання скарги проводить зустрічі зі скаржником/скаржницею, відповідачем/відповідачкою, свідками та іншими особами, які можуть надати необхідну інформацію. Строк розгляду може бути продовжено не більше ніж на *60 днів*, з прийняттям відповідного рішення комітету. У разі необхідності **Комітет** з гендерної політики може запитувати додаткову інформацію, а також звертатися за консультацією та/або інформацією до працівників ЦНТУ, які є незацікавленими особами у ситуації, що розглядається.

Висновок **Комітету** щодо відповідності скарги та рішення комітету щодо ситуації описаної в скарзі готується в межах встановлених строків та подається невідкладно керівництву університету, скаржнику/скаржниці, відповідачу/відповідачці.

На підставі рішення **Комітету** керівництво університету приймає відповідні рішення, передбачені та дозволені законодавством, зокрема скасування доплат до зарплати зі спецфонду працівника/працівниці, винесення догани або звільнення працівника/працівниці, відрахування здобувача вищої освіти/здобувачки вищої освіти тощо.

У разі, якщо скарга щодо вчинення сексуальних домагань стосується неповнолітньої особи, **Комітет** обов'язково проводить зустрічі з батьками (законними представниками) неповнолітньої особи.

Моніторинг дотримання Політики з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями

У кінці календарного року **Комітет з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями ЦНТУ** готує і оприлюднює для спільноти ЦНТУ щорічний звіт який містить, зокрема, наступні дані:

- проведені Комітетом з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями, навчання щодо попередження сексуальних домагань;
- проведені структурними підрозділами тренінги, навчання щодо попередження сексуальних домагань;
- кількість скарг щодо сексуальних домагань: загалом та по структурних підрозділах;
- аналіз питань, що були порушені у скаргах, поданих до **Комітету з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями в ЦНТУ**.

Вимоги до змісту друкованих матеріалів і публічних висловлювань

Задля поширення *Політики попередження і боротьби із сексуальними домаганнями в ЦНТУ* у власних онлайн і друкованих матеріалах, а також публічних висловлюваннях працівників ЦНТУ:

- забороняється вживання дискримінаційної лексики, дискримінаційних висловлювань та мови ненависті (стосовно осіб чи групи осіб на основі статі);
- заохочується (у випадку доречності) наголошення на важливості принципів гендерної рівності та недискримінації;
- у аналітичних матеріалах (у випадку доречності) допускається можливість презентувати дані, беручи до уваги гендерну та недискримінаційну компоненти аналізу (наприклад, презентувати дані, дизаггеговані за статтю).

Загалом в основних напрямках діяльності та в аналітичних матеріалах основних проєктів ЦНТУ зобов'язується дотримуватися *Політики попередження і боротьби із сексуальними домаганнями в ЦНТУ*.

Студентські організації та структурні підрозділи ЦНТУ повинні дотримуватися у своїй діяльності, публічних висловлюваннях (повідомленнях) та публічних матеріалах засад тендерної недискримінації. У разі необхідності, з метою попередження тендерної дискримінації **Комітет** надає консультативну підтримку студентським організаціям та структурним підрозділам ЦНТУ.

Керівництво ЦНТУ має право в разі порушення вищезазначених положень щодо засад тендерної дискримінації вживати адміністративних заходів.

Про вищезазначені порушення, вчинені студентськими організаціями та структурними підрозділами, інформація надається **Комітету** через електронну поштову скриньку декана, голови студентської ради університету або відділу кадрів.

Додаток 1

Заходи ЦНТУ щодо інформування про попередження сексуальних домагань

Назва заходу, час і місце проведення	Мета / завдання	Аудиторія: скільки людей відвідали (чоловіки / жінки)

Додаток 2

Скарги щодо сексуальних домагань

Місяць, рік	Кількість скарг подано	Назва підрозділу ЦНТУ	Коротка тематика скарги	Прийняті рішення по скарзі